



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

quanuis hic princeps vel homo sit meus amicus, & merces meę fortunatę sint, attramen non sunt Deus meus, nec possunt me saluare, nec de ira Dei liberare: sed Dominus dedit & abstulit: sicut ipsi placuit, ita factum est, Iob. 1. illi soli confidere volo, cessabo ergo ab usura & falso lucro &c. Postremò sunt trāsgressores, qui aliquid aliud sic corde diligit, quòd propter illud facit omnia, quę potest, siue hoc iustum vel iniustum sit, hoc sibi pro Deo est. Sic aliqui diligunt ventrem, & colunt quasi Deum, Phil. 3. nam potationem, comestationem, & quicquid deliciarum & voluptatis corporis, reputant pro summa felicitate. Sed verus cultor vnius Dei cogitat: quare propter hanc rem faciam iniustè? non enim est Deus meus; nec me creauit, nec liberare potest, si malè mihi sit, nec saluare: quare Deum meum in cœlis plus diligā & colam, & solū ad illius obedientiam respiciam; & cogitabo ne illum offendam. Semper ergo in corde hoc ponderare debemus Ex. 20. Ego sum Deus tuus, quasi dicar, Ego tibi benefaciam: si quid deest tibi, inuoca me, & iuuabo te. Si quid indiges, à me postula: Ego sum Dominus Deus tuus, & nulla alia creatura, ergo me timeas, mihi confidas, me diligas super omnia: nolo pati alium qui tibi sit Deus, ego solus sum Deus tuus, potens & misericordia plenus, ne igitur habeas alienos Deos.

CAPVT II.

ARGVMENTA.

1. *Quod sit idolum spiritualium, sapientum, doctorum huius mundi, propria scilicet iustitia.*
2. *Quomodo Mammon siue voluptas sit idolum secularium, indoctorum, vulgi.*
3. *Quomodo Deus solus vult inhabitare cor nostrum, & solus illud exigit.*

N

Quanuis

1.



Vanus Deus precipit non habere De
 alienum, vt Exod. 20. quia ipse dicit
 ego sum Dominus Deus tuus, ego omnia
 tibi possum facere, saluare & damna-
 re perdere & iuuare, attamen est dup-
 liciter idolum in mundo, quorum primum est Spiritua-
 um & clericorum, idque perniciosissimum, pro-
 fcilicet iustitia, quam colit homo & præsumit, illi-
 buens quòd per eam saluetur & habeat remissionem
 peccatorum, pluris æstimans illam, quàm Dei gra-
 tiam & beneficium Christi. Sic Iudei primò hoc
 lum colunt, id est, propriam iustitiam, Rom. 10. V-
 tes suã iustitiam statuere, iustitię Dei non sunt sub-
 sti. Contra hoc idolũ maximè pugnãrunt prophete
 & Apostoli atq; Christus, propter illum occiderunt
 prophetas Christũ & Apostolos nolebãt pati, vt illi-
 rum iustitia nihil foret, sed gratia & beneficiũ Ch-
 sti abundaret: id quod docebant omnes Sancti
 Sic inquit Christus Lucæ 16. de Pharisæis: Vos
 qui iustificatis vos coram hominibus. hoc idolũ
 adorabat Pharisæus Lucæ 18. qui dicebat, Ie-
 bis in Sabbatho. sed illum quia Deus recusabat, I-
 blicanus descendit præ illo iustificatus in domo
 am &c. Hoc idolum ita naturæ nostræ inheret, vt
 sit possibile id fugere, sine speciali Dei adiutorio
 quisquis enim vult videri de suis operibus sanctus
 stus, sapiens &c. & inde gloriã habere, sicut Christus
 Matth. 6. contrarium docet de Eleemosyna, oratione
 & ieiunio. & Luc. 17. docet nos reputari seruos in-
 les cũ omnia fecerimus, idè omnes sancti fideles
 bent pugnare, & pugnarunt contra hoc idolũ
 extirparent, & vix potuerunt, inquit Dauid Psal-
 Super senes intellexi. & deindè, Bonum quia hu-
 liasti me: quasi diceret, Nisi venisset punitio & hu-
 liatio, adorassem hoc idolum, meam sapientiam &
 stitiam: idè bonum mihi, quòd humiliasti me, vt

scã
 Ne m
 mihi
 birẽ
 rem h
 bened
 adora
 iustiti
 quali
 gratia
 tes iu
 etiam
 patre
 nobis
 Phil. 3
 tiam l
 am, sa
 suas v
 idolũ
 scurat
 lũ, vt
 quid n
 stũ ex
 rita: D
 oblata
 postea
 propt
 hoc es
 propit
 misit p
 nono.
 uerit &
 minus
 propte
 gredie
 quod

scam iustificationes tuas. Sic Paulus 2. Corinthi. 11. Ne magnitudo reuelationis extolleret me, datus est mihi angelus Sathane, qui me humiliaret, ne superbirẽ de mea sanctitate, iustitia, visione sed agnoscerem humiliter mihi sufficere gratiam Dei. Sic Iob 1. benedicit Deum. Grauiissimum ergo peccatum est, adorare opus manuum suarum Esa. 2. id est, propriam iustitiam extollere vltra gratiam Christi, vel illam æqualiter reputare, & non sola cordis puritate fidere gratiæ Dei. Hoc idolũ adorant hypocrite suã iactantes iustitiã &c. non vt prohibeatur nostra iustitia, quã etiam exigit Christus Mat. 5. & 6. Sed sic, vt glorificet patrem in cœlis: satis nobis sit gratia Dei, pro merita nobis Christi morte: hæc est iustitia Euãgelij potior, Phil. 3. Gentes igitur quę adorant idola, Iudęi qui iustitiam legis, clerici qui suis cęremonijs tribuunt iustitiam, sapientes qui cęteris volunt anteferri, diuites quã suas venerantur diuitias &c. omnes isti spirituale hoc idolũ cordis pessimum, & quod gloriã gratiæ Dei obscurat, adorant. Isto autẽ medio expugnatur hoc idolũ, vt solum respicias ad Dei promissionem, propter quidnã tibi promiserit salutẽ, nempe propter Christũ ex nuda misericordia, nõ propter tua opera & merita: Deindẽ, vt nihil amplius queras, nisi purã gratiã oblatam & promissam ad accipiendũ. Postremò, vt postea vadas & facias quę poteris liberẽ & gratis propter nullum meritum aut proprium commodum hoc est gloriã dare Deo, vt propter nomen suum propitiatur peccato nostro. Psalm. 25. Ipse enim promisit propter nomen suum. Sic docuit Moyses Deut. nono. filios Israël, Ne dicas in corde tuo, cum deleuerit &c. propter iustitiam meam introduxit me Dominus, vt terram hanc possiderẽ &c. Non enim propter iustitias tuas aut æquitatem cordis tui ingredieris, sed vt Dominus compleret verbum suum, quod iuramento pollicitus est patrib. nostris, Abrahã

Isaac & Iacob: Sic nos introducimur in regnum celeste, non propter nostram iustitiam, sed quoniam pater hoc promisit daturum propter filium suum credituribus, Ioan 3 vt omnis qui credit in illum, non pereat, sed habeat vitam æternam, Act. 15. & 10. Igitur de propria iustitia & merito hic desperare oportet, & ad nudam Dei misericordiam propter Christum promissam respicere in re salutis. Sunt etiam sua præmia iustificatis hic & in futuro ex gratia propter Christum, 1. Cor. 3 Vnusquisq; mercedem accipiet &c. & iterum 1. Cor. 15. sicut stella à stella differt &c. Sed meritum Christi solum nobis offert remissionem & salutem.

2.
1. Tim. 6.

Idolum mundi est Mammon & voluptas, illi seruit vulgus die ac nocte cum varijs laqueis, sicut Apostolus inquit: Qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem & laqueum Diaboli, & desideria multa & inutilia & nociua, quæ mergunt homines ad interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est auaritia. Hunc Deum, scilicet vsuram, colunt omnes mercatores, adeoq; totus mundus. Pecuniæ, inquit sapiens, obediunt omnia, & omnes colunt Deum diuitiarum Mammon, contra Christi præceptum, Mat. 6. Non potestis Deo seruire & Mammoni. Hic Deus mundi Mammon replet totam terram varijs peccatis, sicut Ioannes ait 1. Ioan 5. Mundus totus positus est in maligno, & hunc cultum auaritiæ seu diuitiarum nominat Apostolus Ephes. 5. idolorum seruitutem. Nã vbi cor, ibi & seruitus Mat. 6. Vbi thesaurus tuus, ibi & cor tuum. nemo fidit Deo, vt ille eum enutriet, sed omnes alienum Deum querunt, id est, pecuniam. Hoc idolum isto medio expugnatur, quod Christus præscribit Mat. 6. Ne solliciti simus: est enim plus vita, quàm cibus, corpus quàm vestimentum. Si enim DEVS dedit quod maius est, & quod minus est, dabit. Deindè, si Deus noster verus nihil dabit, nihil labor tuus proderit tibi, sicut ne poteris adijcere longitudo.

gitudini tuę cubitum vnum. Postremò, quærite primum regnum Dei, id est, hæc per quę Christus regnat in cordibus vestris, hoc est, fidem, dilectionem, timorem Dei: his Deum colite & honorate, hæc primum cupit Deus & exigit: & cætera, id est, corporalia adijciuntur vobis: ne igitur sitis gentes, sed fideles.

Exigit primum Dei præceptum, vt Deo soli totum cor tuum præbeas, vt illud solus inhabitet, ne ibi alius Deus locū habeat vel idolum aureum vel lignum, aut propria iustitia, aut Mammon, aut voluptas: Ego, inquit, sum Deus tuus, & non est alius præter me. Ideò Exod. 20. addidit: Zelctes fortis, id est, Ego curo te & non patiar alteri tribui meam gloriam, nō patiar alios Deos confingi aut coli: alioqui puniam in tertiam & quartam generationē. Tale igitur cor, quod solum Dei esset habitaculum, quod esset purū, & nulli alij rei confideret, propheta Dauid sibi dari petijt. Psal. 50. Cor mundum circa in me Deus. Et sapiens Eccl. 2. Vę duplici corde &c. Vt igitur omne idolum sit alienum à corde, rogandus est, & nobis cauendum, ne vlli confidamus creaturę, nec habeamus fiduciam in propria nostra iustitia, sed petamus misericordiam, & illā nobis exhibebit, id est, certò credamus propter Christum per misericordiam Dei. Omnē enim fiduciam nostram, eamque solam, in seipsum Deus exigit in hoc præcepto, & nulli alij creaturæ vult tribuere hanc fiducię gloriam.

CAPVT III.

ARGVMENTA.

1. *Quæ sit pura Dei adoratio.*
2. *Quomodo Deus nō vult adorari in creatura.*
3. *Quomodo Deus vult laudari in creaturis & Sanctis suis.*